

end de nu have at varetage, ja, saa kan det blive nødvendigt at tillægge dem Løn, men saa maa Forholdet ordnes ved en Lov, der fastsætter en Løn, der staar i et passende Forhold til Arbejdet i de forskellige Kommuner. Men jeg tror, at det vilde være heldigst for den kommunale Udvikling, om man kunde bevare Stillingen som Sogneraadmedlem og Formand som ulønnede Tillidshverv, naturligvis med Ret til at afholde de Udgifter, der ere nødvendige til at lønne Medhjælp, og selvfølgelig med Dækning af de Udgifter, som ellers falde paa, og som jeg har set dragne frem under tidligere Forhandlinger, Udgifter, som paaføres Formanden med Hensyn til Lokaler o. lign.

Berntsen: Ja, jeg tror, at den sidste ærede Taler nærer nogen ufornudden Frygt for Konsekvenserne af det foreliggende Lovforslag. Man maa nemlig huske paa, at fordi Rigsdagen vedtager denne Lov, er det ikke dermed givet, at Formændene hverken selv eller til deres Medhjælpere faa 30 Øre pr. Individ. Det, her sker, er jo kun, at vi ved Lov give de kommunale Raad den Ret, at de i to paa hinanden følgende Møder kunne bevilge en Medhjælps-sum til Formændene, der svarer til 30 Øre pr. Individ i Kommunen, dog at Beløbet ikke maa overstige 500 Kr.; gør det det, skal vedkommende Sogneraad gaa til Amsraadet. Forholdet er i det Amt, hvor jeg nærmest er kendt, det, at selv med den nugældende Lov, hvor de kommunale Raad kunne bevilge indtil 15 Øre pr. Individ til Formændene, er der mange Sogneraad, der ikke en Gang ere naaede saa højt, og i de enkelte Tilfælde, hvor man har villet gaa over det Beløb, Loven tillader de kommunale Raad selv at yde af Kommunens Kasse til Formandens Medhjælp, har Amsraadet aldrig nogensinde nægtet Kommunerne en saadan Tilladelse. Det, der sker ved denne Lov, er, forekommer det mig, at Lovgivningsmagten giver Sogneraadene Advis om, at de med det overordentlig store, forøgede Arbejde, der nu er paalagt Sogneraadene og særlig deres Formænd, maa sørge for at tildele Formændene en større Medhjælps-sum. Thi det er ikke i Sogneraadene eller i Kommunernes velforstaaede Interesse ret hyppigt at skifte Formand, og have de en dygtig Formand, der ikke er velhavende, der er ubemidlet, f. Eks. en Husmand, er det en Umulighed, at han kan varetage sin Stilling som Sogneraadformand og udføre det store Arbejde, naar der ikke er

et Beløb til Raadighed for ham, der paa nogen Maade er en Slags Erstatning for det store Arbejde, han udfører. Jeg vil derfor ønske, naar denne Lov vedtages, hvad jeg haaber, den bliver, at Sogneraadene omkring i Landet nu ville gaa til en Forhøjelse af Medhjælpssummerne. Og jeg kan være enig med det ærede Medlem fra Vordingborg (Carl Hansen) i, at det var maaske rettere, at Loven fik et klarere Udtryk om, at det er en Sum, der stilles til Raadighed for Formanden; hvad enten Formanden selv udfører Arbejdet eller lader det udføre ved en eller flere Medhjælpere, saa er det Meningen, at Sogneraadet kan bevilge en Medhjælps-sum for Formanden. I Lovforslaget har man jo ogsaa ved Slutningen af § 1 tilkendegivet, at dette er Meningen, idet det er nok, naar Formanden aflægger Kvittring; der staar nemlig: „Den udbetalte Medhjælps-sum passerer til Udgift i Kommuneregnskabet mod Sogneraadformandens Kvittring.“

Men idet jeg vil haabe, at Sogneraadene ville forstaa denne Lov saaledes, at de nu i Fremtiden maa højere op med deres Medhjælpssummer, hvis de overhovedet ville bevare dygtige Formænd, vil jeg henstille til den højtærede Minister at være saa skaansom som muligt overalt, hvor der er Tale om at paalægge de kommunale Raad forøgede Byrder og forøget Ulejlighed. De Love, der ere vedtagne i forrige Rigsdagssamling, og som nu skulle iværksættes i disse Dage ude i Kommunerne; er jo et vældigt Plus i det Arbejde, de kommunale Raad hidtil have udført. Jeg synes, at Regeringen er vel ivrig i at føje navnlig Statistisk Bureau i at kræve statistiske Oplysninger og Meddelelser af Sogneraadene. Der er ikke noget, der forvolder større Ulejlighed end den store Mængde statistiske Oplysninger, der kræves, og hvoraf jeg synes, adskillige ere ret overflødige. Men synes den højtærede Minister, at en eller anden af de Oplysninger der kræves, maa man have indhentet, vil jeg dog henstille, at den højtærede Minister sørger for, at Statistisk Bureau ikke er for kunstig i Affattelsen af sine Skemaer, men at disse blive saa jævne og forstaaelige for Menigmand som vel muligt. Jeg vil blot gøre opmærksom paa et Skema som det, der udsendes hvert Aar til de kommunale Raad angaaende Oplysninger om Alderdomsunderstøttelsen, hvorledes den fordeles mellem de forskellige Køn og de forskellige Aldre. Dette Skema er sikkert affattet af et matematisk